

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5Tos/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919010051
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6919010051.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Deáka a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Juraja Babjaka, v trestnej veci P. K. pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a/, písm. c/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 25. júna 2019, o sťažnosti P. K. proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2Nt/2/2019 zo dňa 12.03.2019, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť P. K. zamietá.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením samosudca Okresného súdu Rimavská Sobota podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. uložil P. K. ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto uzneseniu podal do zápisnice o verejnom zasadnutí súdu sťažnosť P. K. prostredníctvom ustanovenej obhajkyne. Podľa obhajoby je rozhodnutie okresného súdu nezákonné a neodôvodnené. V znaleckom posudku V.. B. sa nachádzajú viaceré nedostatky, ktoré neboli odstránené ani vypočutím znalca pred súdom. Pokiaľ bolo v znaleckom posudku uvedené, že P. K. je pre spoločnosť nebezpečný, pre tento záver absentoval popis okolností a chorobných prejavov menovaného. Menovaný sa v minulosti nikdy nesprával agresívne a s každým v domácnosti, ako aj so sestrinými rovesníčkami, vychádza nekonfliktné. Navyše, poškodenú nikdy nekontaktoval inak ako elektronicky, pričom obhajoba považuje za sporné tvrdenia o podstatnom zhoršení kvality života poškodenej pri neriešení situácie trvajúcej niekoľko rokov. Sám P. K. a jeho rodina považujú jeho stav za stabilizovaný a zvládnutý natoľko, že neprestavuje žiadnu hrozbu pre spoločnosť. Ošetrojúci lekári nekonštatujú jeho nebezpečnosť ani nevyhnutnosť ústavného riešenia jeho choroby. Počas poslednej hospitalizácie na vlastnú žiadosť menovaného sa nevyskytli žiadne komplikácie a bol v stabilizovanom stave prepustený do ambulantnej starostlivosti. Uvedomuje si potrebu doživotnej liečby a sledovania jeho zdravotného stavu, ku chorobe sa stavia kriticky. Súhlasí, aby mu bola nariadená ochranná ambulantná liečba, ktorá môže byť kedykoľvek zmenená vzhľadom na jeho stav. Navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a nariadil mu ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou, resp. aby po zrušení napadnutého uznesenia vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Po postupe v zmysle tohto ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť P. K. nie je dôvodná.

Zo spisového materiálu pre krajský súd vyplynulo, že na základe príkazu sudkyne pre prípravné konanie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3Tp/90/2018 zo dňa 21.09.2018 bol vyšetrený duševný stav obv. P. K. znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria, výsledkom čoho bolo vypracovanie znaleckého posudku pre účely prebiehajúceho trestného konania.

Uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota sp. zn. 1Pv 330/18/6609 zo dňa 11.01.2019 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Tr. por. zastavené trestné stíhanie obv. P. K. pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a/, písm. c/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., pretože bolo zistené, že obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Podaním doručeným súdu dňa 01.02.2019 prokurátor Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota navrhol, aby súd P. K. uložil ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zák., súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c/ a § 40 ods. 1 písm. c/ alebo ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Ochranné liečenie je jedným z druhov ochranných opatrení, ktoré patria medzi prostriedky slúžiace na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Jeho účelom je rovnako ako pri treste, zaistiť ochranu spoločnosti, ale špecifickým spôsobom. Pri zisťovaní, či je pobyt páchatela činu inak trestného na slobode nebezpečný, musí súd zhodnotiť všetky dôkazy prichádzajúce do úvahy, a to najmä znalecký dôkaz vykonaný vyšetrením duševného stavu.

Krajský súd konštatuje, že všetky skutočnosti zistené v doterajšom konaní nasvedčujú tomu, že P. K. je nevyhnutné uložiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Pokiaľ ide o výsledky znaleckého dokazovania, je potrebné poukázať na skutočnosť, že menovaný trpí závažným duševným ochorením s rysmi chronicity a zmien osobnosti. Jedná sa o nediferencovanú B. s prejavmi postpsychotických zmien osobnosti, ktorá bráni správne vnímať skutočnosti. Začiatok prodromálnej fázy B. je možné pozorovať už priemerne 2 roky pred akútnym nástupom poruchy, čo sa prejavuje zvýšenou únavou, oslabením vôľových schopností, menšou motiváciou a poruchami spánku. V akútnej fáze ochorenia sa objavia halucinácie, výrazné poruchy myslenia a porucha afektivity. Časté sú poruchy správania, najmä konanie pod vplyvom bludných presvedčení, dezorganizované, nezmyselné a protikladné správanie, prípadne zvláštne správanie a pohybovanie. Ochorenie u P. K. začalo v období adolescencie a naplno manifestovalo v priebehu niekoľkých ďalších rokov. V dôsledku svojho závažného a trvalého ochorenia menovaný nemohol v čase spáchania skutku rozpoznať protiprávnosť svojho konania a svoje konanie nemohol ovládať. Vôľové a rozumové schopnosti mal v čase skutku úplne vymiznuté. Znalkyňa potvrdila, že ďalší priebeh ochorenia sa javí ako nepriaznivý s undulujúcou psychopatológiou a známkami chronicity a s prejavmi postpsychotických zmien osobnosti. U menovaného absentuje dostatočný kontakt s realitou, chýba mu racionálna kontrola, logické myslenie a úsudková schopnosť je skreslená, absentuje schopnosť kritiky. Jeho pobyt na slobode hodnotila ako nebezpečný pre spoločnosť. Na vyslovenom názore znalkyňa zotrvala aj na verejnom zasadnutí súdu, kde doplnila, že u menovaného odporúča výlučne ústavnú formu ochranného psychiatrického liečenia. Uviedla, že tento návrh má oporu v zisťovaní znaleckého posudku, podľa ktorých stav menovaného v súčasnosti nie je riešiteľný ambulantnou formou psychiatrickej starostlivosti.

Pokiaľ menovaný v sťažnosti namietal, že v jeho prípade postačuje aj ambulantná forma ochranného liečenia, krajský súd poukazuje na chronický charakter a závažnosť jeho duševného ochorenia, pre ktoré znalkyňa navrhuje jeho umiestnenie do ústavnej psychiatrickej starostlivosti. Skutkové zistenia a odborné lekárske závery nemôže bez ďalšieho vyvrátiť presvedčenie matky menovaného, že jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný. Skutočnosť, že konanie menovaného pod vplyvom závažného duševného ochorenia doposiaľ nevedlo k nezvratiteľným následkom nemôže byť relevantným dôkazom v prospech nariadenia ambulantnej liečby. Súd považoval závery znalkyne za úplné, hodnotiace všetky predložené lekárske nálezy aj zistenia z klinického vyšetrenia menovaného, vnútorne nerozporné, logicky konzistentné. Menovaný si vážnosť svojho ochorenia neuvedomuje, je pre spoločnosť nebezpečný a ambulantnou formou ochranného liečenia nebol dosiahnutý požadovaný účel.

V nadväznosti na uvedené skutočnosti krajský súd dospel k záveru, že v posudzovanom prípade boli splnené všetky zákonné podmienky v zmysle ustanovenia § 73 ods. 1 Tr. zák. na uloženie ochranného liečenia psychiatrického ústavnou formou. Ochranné liečenie bude trvať, kým to bude vyžadovať jeho účel (§ 74 ods. 2 veta prvá Tr. zák.).

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Z vyššie uvedených dôvodov senát Krajského súdu v Banskej Bystrici sťažnosť P. K. v súlade s ustanovením § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.